

→ Bűnbakká kikiáltott erdélyi magyarok – Makkay József jegyzete ● 2

→ Egy eszme futára: Janovics Jenő, a színházépítő – 150 éve született a tragikus sorsú direktor ● 3

→ Hegymászás az osztrák Grossvenedigeren: nagy veszélyt jelentenek a gleccserek ● 4

2022. DECEMBER 8.
XXXII. ÉVFOLYAM, 48. SZÁM
WWW.ERDELYINAPLO.RO

Erdélyi Napló

INTERJÚ AZ UKRAJNAI HÁBORÚRÓL ÉS BÉKÉRŐL DR. KISS RAJMUND MAGYARORSZÁGI DIPLOMÁIAI SZAKÉRTŐVEL

Kompromisszum nélkül nem lehet béketárgyalás

Nyolc hónap után sem látni az orosz–ukrán háború végét. Nemhogy békéről, de még tűzszünetről sem tárgyalnak a felek. Pedig az lehetne az első lépés a béke irányába – állítja Kiss Rajmund diplomata, több távol-keleti országot megjárta nagykövet. A Mathias Corvinus Collegium (MCC) Diplomáciai Műhelyének vezetője eddig Oroszországot tartja a nagy vesztesnek, hiszen már a háború kitörésekor Vlagyimir Putyin eljátszotta a bizalmát.

→ SZUCHER ERVIN

Előadásában azt állította, hogy az orosz–ukrán háborúban mindenki hazudik. Ez azt jelenti, hogy a bombázásokon túl minden idők legnagyobb médiaháborúja folyik?

Korábban nem is voltak efféle háborúk. A korszerű eszközöknek köszönhetően most mindenki riporter lehet, és a nap 24 órájában, a hét minden napján közvetíthet. Vannak hírek, és vannak álhírek. Utóbbiak alapján az ENSZ többször elítélte hol Oroszországot, hol Ukrajnát. Olyan cselekedetekért, amelyekről később kiderült, nem úgy történtek, vagy egyáltalán meg sem történtek. Ez az első olyan háború, amelyben egy bárki által telefonnal felvett jelenet körbejárhatja a világot, és sokszor nehéz kiszűrni, hogy ezek hamis információk-e. Egy biztos: az információ és a dezinformáció csatája nagyon erős.

Oroszország folyamatos bizalomvesztéséről is beszélt. Ez fájdalmasabb lehet majd, mint maga a háborús veszteség?

A bizalomvesztésből hosszú távon komoly gazdasági veszteség lehet. A kivonult befektetők nem fognak visszatérni, nem fognak tárgyalni az oroszokkal, nem fognak hinni nekik. Ha pedig nincs rendben a gazdaság, az hosszú távon ugyanúgy emberéleteket fog követelni. Így bár az elsődleges prioritás az emberé-

FOTÓ: SZUCHER ERVIN

Kiss Rajmund diplomata szerint óriási nemzetközi üzletté vált az ukrajnai háború

letek védelme, illetve a tűzszünet, a gazdasági érdekeknek is elsőbbséget kell élvezniük. Ma már Kína és India sem bízik úgy az oroszokban, mint a háború kitörése előtt. Februárban Putyin még azt mondta, szó sem lehet háborúról, ezse ágában nincs megtámadni Ukrajnát. Aztán március elején láttuk a valóságot.

→ **Ha nem tudnak meg-
egyezni, egy furcsa álló-
háborúvá alakulhat. Már
a nyár végén is annak
tűnt, szinte semmi nem
mozdult, és az áldozatok
száma is megcsappant.
Most meg beindult
valami.**

Ezek után nehéz lesz visszaszerelni a bizalmat. Nem csak a politikában, a magánéletben is úgy működik: ha valaki egyszer becsap, annak nehezen szavazunk másodszor is bizalmat. A reputációvesztés hosszú távon több kárt okozhat Oroszországnak, mint amennyit valaha is nyert a földgázon és kőolajon. Másfelől bizalom nélkül nehéz tárgyalóasztalhoz ülni. Az ember évekig

ránthatja Magyarországot vagy legalábbis az Orbán-kormányt?

Nem hinném. Magyarország megszavazta az Oroszország ellen irányuló összes eddigi, szám szerint öt szankciós csomagot. Persze, nem állt ki önmaga ellen, ezért szóba sem jöhetett az olajembargó támogatása. Mint ahogyan a gázellátás kérdésében is más álláspontot képvisel.

→ **Nem csak a politiká-
ban, a magánéletben is
úgy működik: ha valaki
egyszer becsap, annak
nehezen szavazunk má-
sodszor is bizalmat. A re-
putációvesztés hosszú
távon több kárt okozhat
Oroszországnak, mint
amennyit valaha is nyert
a földgázon és kőolajon.**

Mindenek vizont nem hinném, hogy olyan nemzetközi következményei lenne, amely Magyarországot Oroszország mellé sodorná. Több uniós állam is mellénk állt, vagy legalábbis örült a magyar álláspontnak, olyanok, amelyek hasonló gondokkal küszködnek. Nem rendelkezik mindenki tengeri kikötővel, nincsenek olaj- vagy gázkútjai, ellenben mindezt versenyképes áron megvásárolhatja és vezetéken megkaphatja.

Nem feltétlenül a kérdés gazdasági vetületére, mint inkább a politikaira céloztam. Arra, hogy Putyin barátjának bélyegzik egyesek Orbán Viktort.

Már a háború előtt is lehetett hallani ahhoz hasonlókat, hogy Orbán Putyin bérence vagy az Erdogan embere. Érdekes mód, hogy amikor Gyurcsány Ferenc a saját lakásán látta vendégül Vlagyimir Putyint, az senkinek nem jelentett gondot.

Ha már a török államfőt említette, Recep Tayyip Erdoğant el tudná képzelni a béketárgyalások közvetítőjeként?

Azt látom, hogy ő az egyetlen NATO-tagállam vezetője, aki mindkét elnökkel tárgyal, az oroszral is, az ukránnal is. Tavasszal még bíztam Emmanuel Macronban, azonban a francia választások után mintha szabadságra vonult volna, teljesen feladta közvetítői szerepét.

Kompromisszum híján vizont a háború még évekig eltarthat.

Sajnos így van. Ha nem tudnak megegyezni, egy furcsa állóháborúvá alakulhat. Már a nyár végén is annak tűnt, szinte semmi nem mozdult, és az áldozatok száma is megcsappant. Most meg beindult valami.

→ folytatás a 2. oldalon
FORRÁS: FACEBOOK/VOLODIMIR ZELENSZKIJ

Rakétatámadás Kijevben. Egyik fél sem hajlandó engedni